

NİYET OKUMA MI, EYALET SİSTEMİNE GEÇİŞ Mİ?

Aydınlık Gazetesi, 27 Ekim 2012

Yıldırım Koç

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Başbakan'ın imzasıyla 8 Ekim 2012 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunuldu.

Bu tasarıda öngörülenlerin Türkiye'yi eyalet sistemine götürmeye dönük adımlar olduğu ileri sürülünce, bazı kişiler bu iddiaları reddederek, "niyet okuma" çabası içinde bulunduğu suçlamasında bulundu.

Bu tasarıda öngörülenlerin "eyalet sistemi"ne geçiş hazırlıklarının bir adımı olduğu iddiaları gerçekten "niyet okuma" mı?

Bu soruya yanıt verebilmek için 9,5 yıl geriye gitmek gerekli.

AKP 2003 Nisan'ında beş kanun tasarısı/taslağı hazırladı.

- Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı
- Belediye Kanun Taslağı
- Büyükşehir Kanun Taslağı
- İl Özel İdaresi Kanun Taslağı
- Belediye ve İl Özel İdaresi Gelirleri Kanun Taslağı.

AKP'nin gerçek niyeti bu beş metinde görülmektedir. Günümüzde gündeme gelen öneri, 9,5 yıl önce açıklanan "niyet" in hayata geçirilmesinin adımlarından biridir.

2003 yılında AKP'nin gündeme getirdiği düzenlemenin bazıları şöyleydi:

Merkezi idarenin görevleri ciddi biçimde kısıtlanacak, eğitim ve sağlık başta olmak üzere, birçok görev, yerel yönetimlere devredilecekti.

Taşra teşkilatları kaldırılarak, personeli, malvarlığı ve görevleri il özel idarelerine devredilecek olan bakanlıklar şunlardı: Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Orman ve Çevre Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı.

Diğer bir deyişle, örneğin, eğitim ve sağlık hizmetleri artık yerel yönetimlerce yerine getirilecekti. Okullar ve hastaneler, bakanlıkların elinden alınarak, yerel yönetimlere devredilecekti.

Merkezi idarenin yerel yönetimler üzerindeki vesayet yetkisi kaldırılacaktı.

Yerel yönetimlerin mali kaynakları artırılacak ve ayrıca kendilerinin vergi alma hakkı tanınacaktı.

Yerel yönetimlerin kendi aralarında bölgesel birlikler kurmaları mümkün kılınacaktı.

İl özel idaresinin başında günümüzde **vali** varken, öngörülen çok güçlü ve yetkili il özel idaresi yapısında işin başında il özel idaresi meclis başkanı getirilecekti.

Hazineye ve kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup kullanılmayan araziler bedelsiz olarak belediyelere devredilecekti.

Belediyelerin zabıta kuvvetlerinin yetkileri artırılacak; büyükşehir belediyelerinin ve il özel idarelerinin zabıta kuvvetleri kurma izni verilecek; il özel idarelerine özel güvenlik kuvveti oluşturma hakkı tanınacaktı.

2003 yılının ilk aylarında gündeme gelen bu tasarı/taslaklara karşı kampanyalar örgütlendi.

AKP geri adım atmak zorunda kaldı.

TBMM'ye sunulan tasarıda eğitimin yerel yönetimlere devredilmesi düzenlemesi yer almadı.

TBMM tarafından 15 Temmuz 2004 günü kabul edilen 5227 sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından 7 Ağustos 2004 günü bir daha görüşülmek üzere TBMM Başkanlığı'na geri gönderildi.

AKP, daha sonraki yıllarda adım adım bu programı uyguladı.

Bugün gündemde olan düzenleme de, 2003 Nisan'ında biraz saflıkla açıkça ifade edilen niyetin hayata geçirilmesi doğrultusunda bir girişimdir.

Bu tasarı, Türkiye'yi bir iç savaşa sürükleyecek ve Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter devlet yapısının bütünlüğüne ve ulusun birliğine büyük darbeler indirecek büyük bir projenin adımlarından biridir.

Tehlike ciddidir ve büyüktür.